

РЕШЕНИЕ

№ 24

гр. Силистра, 24.02.2022 г.

В ИМЕТО НА НАРОДА

ОКРЪЖЕН СЪД – СИЛИСТРА в публично заседание на петнадесети февруари през две хиляди двадесет и втора година в следния състав:

Председател: Пламен Н. Димитров

Членове: Теодора В. Василева
Кремена Ив. Краева

при участието на секретаря Галина Н. Йовчева
като разглежда докладваното от Теодора В. Василева Въззивно гражданско дело № 20213400500469 по описа за 2021 година

Предявена е въззивна жалба от Министерство на вътрешните работи (МВР), представлявано по пълномощие от главен юрисконсулт Виржиния Атанасова Табакова, против решение № 339/20.07.2020 г. по гр. д. № 20203420100905/2020 г. по описа на Силистренския районен съд, в частта, в която МВР е осъдено да заплати на Д К И. сумата от 1416, 54 лв. (хиляда четиристотин и шестнадесет лева и петдесет и четири ст.), представляващи разликата между размера на изплатеното й от МВР обезщетение по чл. 234, ал. 1 от ЗМВР и размера, който ищцата твърди, че е следвало да й бъде изплатен, както и обезщетение за забава върху тази сума за периода от 03.04.2020 до 07.07.2020 г. ведно със законната лихва върху главницата от 18.08.2020 г. до окончателното плащане. В жалбата се твърди, че обжалваното решение е постановено в нарушение на материалния закон и е необосновано с оглед събраните по делото доказателства, развити са доводи в тази насока. Жалбоподателят моли въззивната инстанция да го отмени в обжалваната част и вместо него да постанови друго решение с което да отхвърли изцяло като неоснователен и недоказан предявения от Д. К. И. срещу МВР иск по чл. 234, ал. 1 от ЗМВР, както и съединените с него претенции за заплащане на законната лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба до окончателното изплащане, разноските по делото и обезщетение за забава. Претендира и направените по делото разноси, както и юрисконсултско възнаграждение в размер на 300 лв. определено по реда на чл. 25, ал. 1 от Наредбата за заплащането на правна помощ в полза на МВР. В с.з. пред въззивната инстанция не се явява представител, изпратено е писмено становище от процесуалния

представител, с което поддържа жалбата. Отново не е заявено становище по въззивната жалба на насрещната страна.

Въззивна жалба срещу същото решение в частта, с която е оставен без уважение искът ѝ за присъждане на сумата от 1520 лв., представляващи разликата между присъдената със същото съдебно решение сума и претендираната сума от 2936,54 лв. (две хиляди деветстотин тридесет и шест лева и петдесет и четири стотинки), лихва за забава - 78,29 лв. (седемдесет и осем лева и двадесет и девет стотинки) за периода от 03.04.2020 г. до 07.07.2020 г., включително и дължимата лихва по чл. 86 от ЗЗД от датата на завеждане на иска до изплащането, е предявила и ищцата в първоинстанционното производство Д. К. И., ЕГН *****, чрез адв. Г. ПЛ. ГР. . Счита, че в тази си част решението е незаконосъобразно и неправилно, като не отговаря на установената по делото фактическа обстановка. Не е формулирал конкретни мотиви за становището си, нито пък искане към въззивния съд да отмени решението на РС в обжалваната част, както и какво решение очаква да бъде постановено от тази инстанция вместо обжалваното. В с.з. пред въззивната инстанция се явява лично и с адв Г., който поддържа жалбата, а по отношение на жалбата на другата страна счита, че същата е немотивирана, поради което и неоснователна.

ОС, като съобрази доводите на страните и данните по делото, прие за установено следното: Жалбата е съобразена с чл. 258 и сл. ГПК, подадена е от надлежна страна против подлежащ на обжалване съдебен акт, поради което е допустима.

Пред районния съд е заявена искова претенция от Д.И. против Министерство на вътрешните работи, като моли съда да осъди ответника да ѝ заплати сумата от 2936,54 лв., представляваща неизплатена част от обезщетение по чл. 234, ал. 1 ЗМВР, законна лихва за периода на забавата - от 03.04.2020 г. до 07.07.2020 г. в размер на 78,29 лв., както и законна лихва върху главницата от датата на подаване на исковата молба в съда - 18.08.2020 г., до окончателното ѝ плащане. Претендира и направените по делото разноски.

Според установените от районния съд обстоятелства, ищцата в първоинстанционното производство И. е била а в служебно правоотношение с ответното министерство на длъжност „главен разследващ полицай в отдел „Разследване“ при ОД на МВР - Силистра. Със заповед 8121К - 14483 от 23.12.2019 г. на министъра на вътрешните работи служебното правоотношение на ищцата било прекратено по нейно искане и след придобиване право на пенсия за осигурителен стаж и възраст. По силата на чл. 234 ЗМВР ищцата имала право на обезщетение в размер 32723,20 лв., което е установено от справка на министерството от 14.01.2020 г. Въпреки това, ответникът удържал сума в размер на 2936,54 лв. като удържки за заплащане на разходи по проведени спрямо нея обучения.

Министерството основава своето право върху горната сума на чл.174, ал. 1 ЗМВР съгласно който курсантите, отказали след дипломиране да заемат съответната длъжност, възстановяват на МВР разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани, а съгласно ал. 4 на същата разпоредба разходите по ал. 1 се възстановяват и от държавните служители, чието служебно правоотношение е прекратено по тяхно желание или по чл. 226, ал. 1, т. 8, 18 и 19, преди да са изслужили срока по чл. 172 и чл. 173, ал. 3 и 4,

пропорционално на времето на неизпълнение. Според приложените в първата инстанция писмени доказателства, ищцата като държавен служител е преминала курс за първоначално професионално обучение на основание чл. 20, ал. 1, т. 3 от Наредба № 8121з-433 от 16.03.2017 г. за професионалното обучение на служителите от Министерството на вътрешните работи от 04.09.2017 г. до 06.10.2017 г., както и курс за актуализация на професионалната квалификация „Противодействие на прането на пари“ от 20.03.2017 г. до 21.04.2017 г. По отношение на тези два курса нито в отговора на исковата молба, нито в цялото първоинстанционно производство, са изложени доводи, които са мотивирали министерството да поиска възстановяване на разходите за тях от ищцата по реда на чл. 174 ЗМВР. В настоящата жалба също няма нито един конкретен аргумент в тази насока, като се отправят произволни обвинения към съда, че не е изложил позицията си, че счита, че част от исковата претенция се явява основателна тъй като не е коментирана в отговора на исковата молба, не е поискал допълнителни доказателства и не е дал указания на ответника. Няма как да се развие позиция за правен въпрос, по който не са изложени от страната доводи за основателност на исковата претенция. Що се отнася до липсата на указания на ответника от страна на съда, то това твърдение не е вярно. В доклада по чл. 146 ГПК е разпределена доказателствената тежест и са разгледани всички предварителни въпроси, тъй че не е вярно твърдението, че на ответника не е указано, че трябва да докаже иска. Ако ответникът по иска счита, че съдът следва да му адвокатства и да му каже детайлно и конкретно с какви доказателствени средства да защити становището си, то това е неоправдано очакване предвид равнопоставеността на страните.

Както пред РС, така и в настоящата жалба се твърди, че съгласно ал. 4 на чл. 174 разходите по ал. 1 (разходите за издръжка и обучение за периода, в който са били обучавани) се възстановяват и от държавните служители, чието служебно правоотношение е прекратено по тяхно желание, преди да са изслужили срока по чл. 172 и чл. 173, ал. 3 и 4, пропорционално на времето на неизпълнение. След това жалбоподателят сочи, че съгласно ал. 4 от чл. 2 на Наредба № 8121 з-433 от 16.03.2017 г. за професионалното обучение на служителите от МВР за придобиването на професионална квалификация във връзка с изпълнението на длъжностните задължения по основните задачи и дейности на Министерството на вътрешните работи служителите се задължават да служат в МВР за сроковете, определени по чл. 173, ал. 4 ЗМВР (срок от 5 години).

Видно от текста на чл. 174 във всичките му хипотези, лицата, с които служебното правоотношение с МВР е прекратено поради пенсиониране – чл. 226, ал. 1 т. 2 ЗМВР, не попадат в нито една от тях като задължени да възстановят разходите за обучение, независимо, че не е изминал визирания в чл. 173 ЗМВР срок от пет години да служат на длъжността, за която са преминали квалификацията. В случая очевидно е целесъобразно МВР да не инвестира в обучение на служители, които ще достигнат пенсионна възраст преди да изтече този петгодишен срок, но това в никакъв случай не бива да вмениява финансови тежести за лице, което е изпълнявало заповедта, с която е било командировано.

Не е ясно и защо в заетите от министерството позиции по спора неколкократно се

акцентираща, че освобождаването на ищцата от длъжност е по нена молба. Такава молба така и не е предоставена по делото, а в заповедта, с която е прекратено служебното и правоотношение е записано, че е поради пенсиониране по нейно искане. Независимо от съдържанието на това искане, с което съдът не е запознат, определящото основание е пенсиониране, а то не е включено като основание за възстановяване на разходите за обучение по чл.174 ЗМВР.

По тези съображения жалбата на МВР е неоснователна и обжалваното решение следва да бъде потвърдено в обжалваната от него част.

Третото обучение, което се е провело от 05.11.2018 г. до 21.12.2018 г. на тема „Изпълнителска длъжност „разузнавач“ / противодействие на икономическата престъпност/“, е било предшествано от заявление до директора на ОД на МВР - Силистра от 15.06.2018 г. , с което ищцата, заемаща към този момент длъжността „главен разследващ полицай в отдел „Разследване“ при ОД на МВР - Силистра, е поискала да бъде преназначена на длъжността „разузнавач“ степен VI - V (ИП) в група „Криминална полиция“ при РУ - гр. Дулово. Тъй като не притежавала първоначално професионално обучение за тази длъжност (видно от становище от 24.07.2018 г. на началник сектор КАПОЧР), тя била изпратена на курса . След успешното му завършване, със заповед № 342з - 133 от 18.02.2019 г. на Директора на ОД на МВР - Силистра а била преназначена на изпълнителска длъжност „разузнавач“ V степен (ИП) в група „Криминална полиция“ към РУ - Дулово, но същата отказала да встъпи в тази длъжност съгласно констативен протокол от 15.03.2019 г.

Тук действително е налице хипотезата на чл. 174, ал.1, предл. Последно, тъй като ищцата, като отказала да заеме длъжността, за която е изкарала курса, следва да заплати разходите за издръжка и обучение за периода, в който е била обучавана. Според данните по делото, Академията на МВР определила техния размер от 1223,60 лв., която сума включва, според нея, разходи за издръжка и обучение на един обучаем (за заплати, хонорари, разходи, свързани с учебната дейност, за поддържане и ремонт на материалната база, за външни услуги, за ВиК, ел. енергия, топлоенергия, телекомуникационни и пощенски услуги). От назначената пред РС съдебно – счетоводна експертиза, става ясно, че Академията на МВР не е предоставила на вещото лице, нито първичните счетоводни документи за всички разходи, сторени за процесното обучение, нито методика, по която следва да се определи неговата стойност. В тази връзка, РС след като не можал да намери обективен критерий за изчисление на тези разходи, счел, че стойността на курса, проведен в периода от 05.11.2018 г. до 21.12.2018 г., следва да се определи по реда на чл. 162 ГПК , съгласно който когато искът е установен в своето основание, но няма достатъчно данни за неговия размер, съдът определя размера по своя преценка или взема заключението на вещо лице. Съвсем произволно, буквално „на око“, съдът е фиксирал тази стойност на сумата от 1000 лв., като е прибавил и сумата от 520 лв., представляваща заплатени на ищцата командировъчни средства за същия курс, поради което и е уважил исковата претенция до размера 1520 лв.

Вярно е, че чл.162 дава свобода на съда да определя размера на иска по своя преценка, но за да има възможност за преценка трябва да има някакви първоначални данни

и критерии за формирането и. В случая става ясно, че съгласно параграф 2 от ДР на Наредба № 8121 з-433 от 16.03.2017 г. за професионалното обучение на служителите от МВР в редакцията и от 28.03.2017 г., когато са били проведени въпросните обучения „Разходите за участие в професионалното обучение с откъсване от работа се определят по методика, която се разработва от дирекция "Планиране и управление на бюджета" в срок до 1 месец от влизането в сила на тази наредба“. Такава методика и досега не е създадена, не са представени и счетоводни и други документи, от които да се извлече информация за направените разходи за обучението на ищцата в третото обучение. Назначената съдебно икономическа експертиза също не е дала категоричен отговор на този въпрос. Ето защо, исковата претенция следва да бъде уважена и по отношение на сумата от 1000 лв., тъй като ответната страна не доказва вземането по размер по отношение заплащането на разходите за обучение на ищцата от 05.11.2018 г. до 21.12.2018 г. В тази връзка, следва да бъде отменено ожалваното решение в отхвърлителната част до сумата от хиляда лева и ответникът да бъде осъден да я заплати на ищцата.

От гореизложеното е ясно, че единствено жалбата на И. е частично основателна, поради което следва да бъде уважено искането и за разноски съразмерно на уважената част. Пред районния съд от направените разноски съдът е уважил искането и за заплащането им до сумата от 433,54 лв. При частичното уважаване на жалбата следва да и бъдат присъдени за първата инстанция допълнително 307 лв., а решението в частта, с която е осъдена да заплати на МВР разноски в размер по – висок от 17,71 лв. следва да бъде отменено. За тази инстанция И. е заплатила хонорар от 1200 лв., като съразмерно на уважената част от жалбата и се дължи сумата от 789,47 лв. като разноски по делото пред тази инстанция. Като се прибави и сумата от 307 лв., следва МВР да бъде осъдено да и заплати общо разноски по делото пред двете инстанции в размер на 1096,47 лв.

Водим от горното ОС

РЕШИ:

ПОТВЪРЖДАВА решение № 339/20.07.2020 г. по гр. д. № 20203420100905/2020 г. по описа на Силистренския районен съд, в частта, с която е ОСЪДЕНО Министерство на вътрешните работи, гр. София, ул. „Шести септември“ № 29 да заплати на Д. К. И. с ЕГН ***** от гр. Силистра, ул. „Тридесет и първи полк“, бл. 64, ап. 8 сумата от 1416,54 лв. (хиляда четирисотин и шестнадесет лв. и 54 ст.), представляваща неизплатена част от полагащото се на ищцата обезщетение по чл. 234, ал. 1 ЗМВР, обезщетение за забава върху тази сума за периода от 03.04.2020 г. до 07.07.2020 г. в размер на 37,77 лв. (тридесет и седем лв. и 77 ст.), както и законна лихва върху главницата от датата на постъпване на исковата молба в съда - 18.08.2020 г., до окончателното плащане, като ОТХВЪРЛИЛ като неоснователни исконите за присъждане на обезщетение по чл. 234, ал. 1 ЗМВР и на обезщетение за забава над тази сума до сумата от 1936,54 /хиляда деветстотин тридесет и шест лева и 54 ст./, както и в частта, с която е ОСЪДИЛ Министерство на вътрешните

работи, гр. София, ул. „Шести септември“ № 29 да заплати на Д. К. И. с ЕГН ***** от гр. Силистра, ул. „Тридесет и първи полк“, бл. 64, ап. 8 направените по делото разноски съразмерно на уважената част от исковите в размер на 313,55 лв. (триста и тринадесет лв. и 55 ст.) за адвокатски хонорар и 120,60 лв. (сто и двадесет лв.) за експертиза, като ОТХВЪРЛИЛ искането за присъждане на разноски над сумата от 740, 54 лв. и е ОСЪДИЛ Д. К. И. с ЕГН ***** от гр. Силистра, ул. „Тридесет и първи полк“, бл. 64, ап. 8 да заплати на Министерство на вътрешните работи, гр. София, ул. „Шести септември“ № 29 направените по делото разноски съразмерно на отхвърлената част от исковите в размер на 17,71 лв. (седемнадесет лв. и 71 ст.) за юрисконсултско възнаграждение.

ОТМЕНЯ решение № 339/20.07.202021 г. по гр. д. № 20203420100905/2020 г. по описа на Силистренския районен съд, в частта, с която е ОТХВЪРЛИЛ като неоснователни исковите за присъждане на обезщетение по чл. 234, ал. 1 ЗМВР и на обезщетение за забава над сумата от 1936,54 /хиляда деветстотин тридесет и шест лева и 54 ст./, както и в частта, с която е ОТХВЪРЛИЛ искането на Д.И. за присъждане на разноски над сумата от 433, 54 лв. до сумата от 740, 54 лв., като вместо това постановява:

ОСЪЖДА Министерство на вътрешните работи, гр. София, ул. „Шести септември“ № 29 да заплати на Д. К. И. с ЕГН ***** от гр. Силистра, ул. „Тридесет и първи полк“, бл. 64, ап. 8 сумата от 1000 лв. (хиляда), представляваща неизплатена част от полагащото се на ищцата обезщетение по чл. 234, ал. 1 ЗМВР, обезщетение за забава върху тази сума за периода от 03.04.2020 г. до 07.07.2020 г. в размер на 26,67 лв. (двадесет и шест лева и шестдесет и седем ст.), както и законна лихва върху главницата от датата на постъпване на исковата молба в съда - 18.08.2020 г., до окончателното плащане.

ОСЪЖДА Министерство на вътрешните работи, гр. София, ул. „Шести септември“ № 29 да заплати на Д. К. И. с ЕГН ***** от гр. Силистра, ул. „Тридесет и първи полк“, бл. 64, ап. 8 направените по делото разноски съразмерно на уважената част от исковите пред двете инстанции в общ размер от 1096,47 / хиляда и деветдесет и шест лева и 47 ст./

ОТХВЪРЛЯ искането на Министерство на вътрешните работи, гр. София, ул. „Шести септември“ № 29 за присъждане на разноски над сумата от 17,71 лв. до 51,76 лв. за първата инстанция.

Решението е окончателно.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____